

Sygn. akt II AKa 186/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Nadzieja Surowiec (spr.)
Sędziowie	SA Janusz Sulima SA Leszek Kulik SA Andrzej Czapka SO del. Leszek Wojgienica
Protokolant	Barbara Mosiej

przy udziale Beaty Kwiećkowskiej - Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku, upoważnionej przez Prokuratora Apelacyjnego w Białymstoku do udziału w sprawie, upoważnienie składa

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2013 r.

sprawy **K. M. s. A.**

oskarżonego z art.148§1 kk w zb. z art. 280§2 kk w zb. z art. 275§1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 4 lipca 2013 r. sygn. akt II K 93/13

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. L. S. 738 złotych, w tym 138 złotych podatku VAT tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

III. Zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za drugą instancję.

UZASADNIENIE

K. M. oskarżony został o to, że:

w dniu 02 października 2005r., nad jeziorem K., w pobliżu miejscowości J., gm. K., woj. (...) - (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, z zamiarem pozbawienia życia J. L. oraz dokonania zaboru należącego do niego samochodu marki A. (...) nr rej. (...), pieniędzy i innych rzeczy osobistych, używając przemocy poprzez kilkukrotne uderzenie siekierą w głowę J. L. spowodowali u niego liczne rany rąbane i tłuczone z rozległymi podbiegnięciami

krwawymi powłok miękkich głowy i twarzy, liczne i wieloodłamowe złamania kości pokrywy i podstawy czaszki, wymóżdzenie lewego płata czołowego i skroniowego, liczne wybroczyny i wylewy krwawe w tkance mózgowej lewej półkuli mózgu, wieloodłamowe złamanie lewej kości jarzmowej, złamanie wszystkich ścian lewego oczodołu, złamanie lewej kości szczękowej, złamanie lewej kości nosowej, przemieszczenia i wgłębienia odłamów kostnych kości twarzoczaszki oraz krwiak podtwardówkowy, podpajęczynówkowy oraz w komorach mózgu, które to obrażenia skutkowały śmiercią pokrzywdzonego, po czym zabrali mu w celu przywłaszczenia wyżej wymieniony samochód o wartości 18.000 zł, pieniądze w kwocie 300 złotych, dowód osobisty, prawo jazdy, dowód rejestracyjny, dowód ubezpieczenia pojazdu, etui koloru bordowego z logo (...) oraz etui koloru niebieskiego z logo (...) wraz z dokumentami wędkarskimi, trzy kompletne wędki teleskopowe, w tym dwie gruntowe i jedna spinningowa o wartości 400 zł każda, plastikowe pudełko koloru szarego z akcesoriami wędkarskimi o wartości 300 zł, dwa drewniane wiosła do łódki typu N. o wartości 100 zł, śpiwór i siekierkę z drewnianym trzonkiem, o łącznej wartości co najmniej 19.900 zł na jego szkodę,

tj. o przestępstwo z art.148 § 2 pkt 2 kk. (w brzmieniu ustalonym przepisem art.1 pkt 15 ustawy z dnia 27.07.2005r. o zmianie ustawy – Kodeks karny ..., Dz. U. Nr 163, poz. 1363) w zb. z art.275 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 4 lipca 2013 r. uznał, że oskarżony K. M. dopuścił się dokonania zarzucanego mu czynu, z tym że przyjął, że czyn stanowi stanowi zbrodnię określoną w art.148 § 1 kk w zb. z art.280 § 2 kk w zb. z art.275 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk w zw. z art.4 § 1 kk i za to na tej podstawie skazał go, a na podstawie art.148 § 1 kk w zw. z art.11 § 3 kk wymierzył mu karę dożywotniego pozbawienia wolności.

Na podstawie art.63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył K. M. okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 09 października 2005r. do dnia 22 grudnia 2005r. i od 31 grudnia 2008r. do dnia 15 kwietnia 2013r.

Na podstawie art. 29 ust.1 ustawy Prawo o adwokaturze i § 14 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z p. zm.) zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. L. S. kwotę 738 złotych, w tym 23% VAT w kwocie 138 złotych tytułem nieuiszczonych opłat za obronę oskarżonego wykonywaną z urzędu w postępowaniu sądowym.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego.

Na podstawie art. 444kpk w zw. z art. 425§1,2kpk zaskarżył wyżej wskazany wyrok w części dotyczącej kary.

Na zasadzie art. 427§2 i 438 pkt 4kpk wyrokowi zarzucił rażącą niewspółmierność kary, która polega na wymierzeniu oskarżonemu kary dożywotniego pozbawienia wolności i wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez wymierzenie oskarżonemu możliwie najłagodniejszej kary pozbawienia wolności zamiast orzeczonej kary dożywotniego pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna, stąd też zawarty w niej wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Na wstępie stwierdzić należy, że zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary jako zarzut z kategorii ocen, można skutecznie podzielić tylko wówczas, gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy jest w odczuciu społecznym karą niesprawiedliwą (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.04.1985r., OSNKW 1985 r., nr 7-8, poz. 60).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego taka sytuacja w niniejszej sprawie nie miała miejsca. Uzasadnienie wyroku odnoszące się do wymiaru kary świadczy, że Sąd Okręgowy dostosował się do ukształtowanego od dawna w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądu, że wyjątkowy charakter kary dożywotniego pozbawienia wolności, która w istocie ma charakter eliminacyjny, nakłada obowiązek wyczerpującego rozważenia całokształtu okoliczności mających znaczenie dla wymiaru kary, w tym zbadania czy w sprawie zachodzą jedynie okoliczności obciążające czy również łagodzące a także wszechstronnej oceny osobowości oskarżonego jak też szczegółowego wykazania dlaczego konieczna jest trwała izolacja oskarżonego w zakładzie karnym. Wbrew twierdzeniom apelacji uwzględnił przy wymiarze kary wszystkie okoliczności wiążące się z poszczególnymi ustawowymi dyrektywami i wskaźnikami jej wymiaru, w sposób skrupulatny je rozważył i prawidłowo ocenił, nadając im odpowiednie znaczenie i wykazał w sposób przekonywający dlaczego wobec oskarżonego K. M. należało orzec najsurowszą i najbardziej dotkliwą przewidzianą w polskim systemie prawnym karę. Przytoczone przez sąd I instancji okoliczności mające wpływ na taki wymiar kary Sąd Apelacyjny w pełni podziela.

Zaakcentować należy, że oskarżony dopuścił się najcięższej zbrodni, zbrodni zabójstwa w związku z rozbojem, której popełnienie było przez niego zaplanowane. Działal on bez skrępułów, w sposób bezwzględny i niezwykle brutalny, zadając wielokrotnie ciosy siekierą osobie bezbronnej, zaatakowanej niespodziewanie. Skalę brutalności działania oskarżonego oddaje materiał poglądowy. Znajdujące się w aktach sprawy zdjęcia z oględzin miejsca zdarzenia i dokonana obdukcja są odzwierciedleniem charakteru dokonanej zbrodni.

W swoim działaniu wyzuty był z jakichkolwiek emocji. Po zabraniu pokrzywdzonemu samochodu i innych przedmiotów stanowiących jego własność, podjechał pod dom ówczesnej swojej dziewczyny, postanawiając o ucieczce i ukryciu się.

Jak słusznie przyjął sąd orzekający, czyn oskarżonego charakteryzuje się niezwykle wysokim stopniem szkodliwości społecznej i najwyższym stopniem winy.

Przeciwko oskarżonemu przemawiają zarówno przesłanki przedmiotowe wynikające z okoliczności sprawy, drastyczność działania jak i podmiotowe – uwzględniające zarówno motywację jego zachowania, określające też jego osobowość i właściwości.

Oskarżony jest osobą o cechach osobowości dysocjalnej. Pozostawał w zainteresowaniu Sądu dla Nieletnich, karany był za przestępstwa przeciwko mieniu.

Przedstawia sobą wysoki stopień zagrożenia dla porządku prawnego a jego zachowanie w czasie popełniania zbrodni jak też przed i po popełnieniu, w kontekście cech osobowości wskazują na trwałą i głęboką demoralizację przy braku realnych perspektyw na readaptację społeczną.

Orzeczonej karze spełni funkcję izolacyjną i ochroni społeczeństwo przed ewentualnymi dalszymi zachowaniami, podobnymi do tych, jakie miało miejsce w tej sprawie. Kara tak ukształtowana winna też zadośćuczynić społecznemu poczuciu sprawiedliwości.

Należy podzielić stanowisko sądu I instancji o braku wobec oskarżonego okoliczności łagodzących.

Przywołana przez skarżącego argumentacja nie może prowadzić do zdyskwalifikowania wyroku w zakresie kary.

Nie może być uznany za okoliczność łagodzącą młody wiek oskarżonego i to, że odpowiadał on jako osoba młodociana. Oczywistym jest, że wymierzając karę młodocianemu sąd powinien mieć na uwadze treść art. 54kk, która nie może jednak przesłaniać ogólnych dyrektyw wymiaru kary sformułowanych w art. 53kk. Względ na wychowawczą rolę kary nie oznacza pobłażliwego ani łagodnego karania sprawców nieletnich czy młodocianych, zwłaszcza dopuszczających się najcięższych zbrodni.

K. M. wykazuje znaczny stopień zdemoralizowania i jego dotychczasowe postępowanie świadczy, iż jest on niepodatny na zabiegi resocjalizacyjne o mniejszym stopniu dolegliwości.

Sąd Okręgowy rozważając okoliczności wpływające na wymiar kary, uwzględnił zachowanie oskarżonego po popełnieniu przestępstwa w tym zachowanie w warunkach izolacji. Nie potraktował tego i słusznie jako okoliczność łagodzącą.

Na korzyść oskarżonego nie może przemawiać dotychczasowa niekaralność za przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, zwłaszcza, że jako nieletni odpowiadał za czyny z art. 280§1kk i art. 159kk, a więc przeciwko życiu i zdrowiu, za które to stosowane były wobec niego środki wychowawcze (k. 496-9).

Nie można też zgodzić się ze skarżącym, że przypisanie oskarżonemu popełnienia czynu z art. 148§1kk, który to przepis dysponuje większym wachlarzem kar, niż przepis art. 148§2kk stanowiący podstawę odpowiedzialności oskarżonego w uchylonym wyroku, powinien mieć wpływ na sytuację prawną oskarżonego. Mimo możliwości orzeczenia kary 25 lat pozbawienia wolności na podstawie art. 148§2kk wobec oskarżonego została orzeczona kara w najwyższym ustawowym wymiarze dożywotniego pozbawienia wolności. Taką też jako najwyższą przewiduje art. 148§1kk, stanowiący podstawę skazania oskarżonego zaskarżonym wyrokiem. Stąd też argumentacja obrońcy nie zasługuje na podzielenie.

Z przytoczonych wyżej względów, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do złagodzenia orzeczonej wobec oskarżonego kary.

Dlatego też orzekł jak w dyspozytywnej części wyroku.

Sąd kierując się treścią art. 624§1kpk zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, uznając, iż nie ma on żadnego majątku i uiszczenie kosztów byłoby dla niego zbyt uciążliwe.

O wynagrodzeniu za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie §14 ust. 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie... (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

NS/at